

نیایش: الهی

۱- الهی ز عصیان مرا پاک کن / در اعمال شایسته چالاک کن

قلمرو زبانی: الهی: خدای من / عصیان: سرکشی / اعمال: جمع «عمل»، کردار / چالاک: چابک، تیزو بز / قلمرو ادبی: قالب: قصیده / وزن:

فعولن فعولن فعولن فعل (رشته انسانی)

بازگردانی: خدایا من را از سرکشی و گناه پاک کن و کاری کن که در کارهای شایسته چابک و چالاک باشم.

پیام: درخواست توفیق به کار نیک

۲- به عصیان سرا پای آلوده‌ام / سراپا ز آلودگی پاک کن

قلمرو زبانی: آلوده: ناپاک / آلودن: ناپاک شدن (بن ماضی: آلود؛ بن مضارع: آلا) ≠ پالودن / قلمرو ادبی: سراپا: مجاز از همه وجود / واژه‌آرایی:

سراپا / آلوده ام، آلودگی: جناس از گونه اشتقاق (رشته انسانی) / واج‌آرایی: «ا»

بازگردانی: به خاطر گناهان و سرکشی ام همه وجودم ناپاک شده است. وجود من را از آلودگی پاک کن.

پیام: درخواست پالایش روان

۳- دلم را بده عزم بر بندگی / نه چون بی غماتم هوسناک کن

قلمرو زبانی: عزم: قصد / چون: مانند / بی غماتم: انسان‌های بی تفاوت / بی غماتم: جهش ضمیر (من را چون بی غماتم) / هوسناک: آنکه در پی

هوس‌های خود باشد. / قلمرو ادبی: دل: مجاز از خود سراینده / بندگی: کنایه از فرمانبرداری

بازگردانی: مرا توانی بده که فرمانبردار تو باشم و نه مانند انسان‌های بی درد مرا به سوی هوا و هوس بران.

پیام: درخواست توفیق به فرمانبرداری

۴- به خاک درت گر نیارم سجود / مکافات آن بر سرم خاک کن

قلمرو زبانی: در: درگاه / نیارم: نیاورم / مکافات: کیفر / قلمرو ادبی: سجده آوردن: کنایه از فرمانبرداری / بر سرم خاک کردن: کنایه از «بیچاره

و خوار کردن»

بازگردانی: اگر من از تو فرمانبرداری نکنم و سر به آستان تو نسایم من را بیچاره و خوار کن.

پیام: درخواست توفیق به بندگی

۵- نشاطی بده در عبادت مرا / دل لشکر دیو غمناک کن

قلمرو زبانی: نشاط: شور و شوق / عبادت: بندگی و نماز / «را» در مرا: حرف اضافه / قلمرو ادبی: دل را غمناک کردن: کنایه از ناامید کردن /

دیو: استعاره از شیطان /

بازگردانی: به من شوری بده تا به بندگی و نماز راغب باشم و با این کار پیروان دیو را ناامید و غمناک کن.

پیام: درخواست شوق و شور بندگی

۶- به حشرم بده نامه در دست راست / ز هولم در آن روز بی باک کن

قلمرو زبانی: حشر: رستاخیز / حشرم: جهش ضمیر / **قلمرو ادبی:** نامه در دست ... دادن: کنایه از «خوشبختی و عاقبت به خیری» / هول: ترس،

هول رستاخیز / بی باک: نترس

بازگردانی: در رستاخیز نامه کردارم را به دست راستم بده و کاری کن که من از این روز نهراسم و ترسی نداشته باشم.

پیام: درخواست یاری در روز رستاخیز

ملاحسین فیض کاشانی، (۹۷۷-۱۰۵۸ هـ.ش.)